

Tertialrapport 1 för exploateringsnämnden

Sammanfattande analys

Exploateringsnämnden planerar i arbetet med att uppnå Vision Stockholm 2030 för en långsiktig bostadsförsörjning med minst 100 000 nya bostäder. För att säkerställa en långsiktigt hållbar tillgång på bostäder ska exploateringsnämnden markanvisa minst 4 000 nya bostäder per år.

Verksamhetsplanen 2013 innehåller en stor mängd bostadsprojekt omfattande ca 87 000 lägenheter som befinner sig i olika planerings- och genomförandefaser. Utbyggnad och planering av de stora stadsutvecklingsområdena pågår t.ex. Västra Kungsholmen, Hagastaden och Norra Djurgårdsstaden men också kompletteringar av Stockholms befintliga stadsmiljöer av olika slag. Arbetet med att utveckla ytterstaden finns konkretiserat i Vision Järva 2030 och Vision Söderort 2030.

En mångfald av boende och boendeformer ska etableras och blandade upplåtelseformer ska värnas i hela staden. Målet för 2013 är att markanvisa 4 000 bostäder. För att säkerställa en långsiktigt hållbar tillgång på bostäder för studenter ska exploateringsnämnden markanvisa minst 300 nya studentlägenheter per år. Till och med april har beslut om markanvisningar omfattande 3 401 lägenheter fattats, varav 1 922 studentbostäder.

Enligt preliminära uppgifter för perioden januari-mars uppgår antalet påbörjade lägenheter till 1 288 och antalet färdigställda lägenheter till 793.

Signaler på marknaden har indikerat en avmattning i konjunkturen och bostadsbyggande. Läget på marknaden ger kontoret anledning att följa utvecklingen nära och aktivt.

Exploateringsnämnden är ansvarig för arbetet att utveckla stadens miljöprofilområden. Norra Djurgårdsstaden och Västra Liljeholmen är större miljöprofilområden där ny miljöteknik kan visa vägen för hållbara lösningar och stadsmiljöer i världsklass. Minskad miljöpåverkan kräver också att åtgärder vidtas i det befintliga fastighetsbeståndet. Miljonprogramområdena utgör därför ett ytterligare miljöprofilområde. Arbetet följs och samordnas med övriga miljöprofileringar av exploateringsnämnden och utförs av stadens bostadsbolag.

Driftbudgeten redovisas netto enligt budget. Kontoret återkommer i samband med budgetuppföljningen under 2013 ned utfall och prognoser för markförvaltningens intäkter i förhållande till budget.

Investeringsutgifterna bedöms inrymmas inom budget. Jämfört med verksamhetsplan 2013 har förskjutningar inom projekt uppkommit som medför att utgifterna för intunnlingen av Värtabanan och Norra länken i projekt Hagastaden, som inte ingår i budget 2013, kan inrymmas.

Nämndens försäljningsbeting om 200 mnkr kommer att uppnås. Försäljningar av tomträttsmark och mark utanför kommungränsen bedöms uppgå till ca 450 mnkr.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:S INRIKTNINGSMÅL 1:

1. Stockholm är en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök

En hög takt i bostadsbyggandet är avgörande för Stockholms tillväxt och en förutsättning för arbetet med Vision 2030. Bostadsbyggandet utgör en av stadens främsta prioriteringar.

KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.1 Företag väljer att etablera sig i Stockholm framför andra städer i norra Europa

 Uppfylls helt

För att möta framtidens utmaningar måste Stockholm vara en attraktiv stad för företag att starta och utvecklas i.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel upphandlad verksamhet i konkurrens	Redovisas i verksamhetsberättelse 2013	Redovisas i verksamhetsberättelse 2013	90 %	36 %	2013

 Uppfylls helt

Kommentar:

Exploateringsnämnden är en beställarorganisation. I stort sett upphandlas allt i konkurrens inom investeringsverksamheten. Cirka 90 % av nämndens totala investerings- och driftbudget exklusive utgifter för fastighetsförvärv och kapitalkostnader upphandlas. Nämnden köper även en stor del av administrationen från andra nämnder. Från fastighetsnämnden köps förvaltning av de byggnader nämnden har i avvaktan på exploatering.

Inga avvikelser finns från den aktivitetsplan som redovisades i verksamhetsplan 2013.

NÄMNDMÅL:

Exploateringsnämnden underlättar för företag att få tillgång till mark för lokaler

 Uppfylls helt

För att Stockholm ska vara en attraktiv stad för företag att starta och växa i måste gynnsamma förutsättningar ges till näringslivet genom att byggbar

mark tillhandahålls till företag som vill etablera sig eller utvecklas och att god infrastruktur tillgodoses.

Exploateringsnämnden har en nyckelroll genom att tillhandahålla mark till företag som vill etablera sig och utvecklas.

Den nya stadsdelen, Hagastaden, som planeras kring Norra Station och Karolinska sjukhuset är ett betydelsefullt tillväxtprojekt för stockholmsregionen. Stadens kvaliteter förenas med världsledande forskning, företagande och boende.

En övergripande Vision för City antogs av kommunfullmäktige i oktober 2012. Visionens övergripande mål är attraktivare stadsmiljöer, fler bostäder och stärkt cityhandel. Exploateringsnämnden ansvarar för att leda det operativa arbetet med stadsutvecklingsområdet City.

Programmet för Norra Djurgårdsstaden visade på en möjlig utbyggnad av ca 10 000 lägenheter och 30 000 arbetsplatser på mark som staden äger. Inom Värtan planeras en ny passagerarterminal för färjeresenärer och i anslutning till denna en ny handelsplats som öppnar då Norra länken planeras tas i bruk under december 2015.

Arbetet med att utveckla ytterstaden finns konkretiserat i Vision Järva 2030 och Vision Söderort 2030. Exploateringsnämnden deltar tillsammans med berörda nämnder och bolag i stadens arbete med Järvalyftet som förutom nya bostäder även arbetar med arbetsmarknads- och sysselsättningsfrågor, näringsliv och utbildning. I stadens arbete med att utveckla Söderort är ett huvudmål att få till fler arbetsplatser i Söderort. Exploateringsnämnden har tillsammans med stadsbyggnadsnämnden startat programarbete för Söderstaden.

Arbetet med att förnya och utveckla de västra och norra delarna av Stockholm fortsätter bland annat genom att utveckla Kista till världens främsta Science City med universitet, världsledande företag, bostäder, service, kultur, sport och rekreation enligt framtidsbilden för Kista Science City.

KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.2 Invånare i Stockholm är självförsörjande

 Uppfylls helt

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	---------------	--------	-------------	--------

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Antal praktikplatser som kan tillhandahållas för de aspiranter som Jobbtorg Stockholm kan matcha	0	2	2	1 600	Tertial 1 2013

Kommentar:

Kontoret avser att försöka erbjuda två-tre praktikplatser till aspiranter från Jobbtorgen.

KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.3 Stockholms livsmiljö är hållbar

 Uppfylls helt

Klimat- och miljöfrågorna utgör en viktig del av förverkligandet av Vision 2030.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel markanvisningar med kravet att energianvändningen är högst 55 kwh/m ²	Redovisas i verksamhetsberättelse 2013	Redovisas i verksamhetsberättelse 2013	100 %	100 %	2013
 Uppfylls helt					

Kommentar:

Uppföljning avseende år 2012 lämnas i bilaga 4.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Exploateringsnämnden ska i samarbete med övriga berörda nämnder ta fram ett antal lämpliga miljöspetsområden i staden.	2013-01-01	2013-08-31	

NÄMNDMÅL:

I ett snabbt växande Stockholm ska exploateringsnämnden utveckla hållbara stadsmiljöer

Uppfylls helt

Stadens miljöprogram 2012-2015 innehåller 6 inriktningsmål och 29 detaljerade delmål.

Exploateringsnämnden är huvudansvarig för stadens uppföljning av tre av miljöprogrammets miljömål:

- Delmål 2.2. "Utsläppen av miljö- och hälsofarliga ämnen från byggnader och anläggningar ska minska"
- Delmål 3.3. "I nyproducerad byggnad, på av staden markanvisad fastighet, ska energianvändningen vara högst 55 kWh/m²."
- Delmål 4.3. "Intrång i övriga grön- och vattenområden bör minimeras och ersättas"

För delmål 4.4 "Vid förändringar i mark- och vattenområden ska dessa utformas för kommande klimatförändringar" deltar exploateringsnämnden i stadsbyggnadsnämndens arbete med att sammanställa risk- och klimatrelaterade aspekter av betydelse för planering och byggande.

Exploateringsnämnden godkände i december 2012 kontoret förslag till miljöhandlingsprogram i samband med verksamhetsplanen för 2013. I miljöhandlingsprogrammet redovisas miljömål, miljöaktiviteter och indikatorer för det kommande året för att uppfylla miljömålen för verksamheten.

I bilaga 4 redovisas enligt stadsledningskontorets anvisningar utveckling och indikatorutfall för 2012 för de delmål i stadens miljöprogram där exploateringsnämnden är huvudansvarig för stadens uppföljning.

Exploateringsnämnden är ansvarig för arbetet att utveckla stadens miljöprofilområden. Arbetet med att utveckla miljöprofilområdena ska medverka till målsättningen att Stockholm ska bli en internationell förebild för hållbar stadsplanering.

Exploateringsnämnden samordnar och driver miljöprofilarbetet i Norra Djurgårdsstaden. I detta arbete deltar stadsbyggnadsnämnden, trafik- och renhållningsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden och Stockholms Stadshus AB. I bilaga 7 lämnas en återrapportering av projektet utifrån byggande och uppföljning av miljöprogrammet.

Stockholms stad har hittat former för att hantera trafikbullersituationen i samband med planering av nya bostäder. Motsvarande förhållningssätt finns inte när det gäller industribuller. Idag pågår planering för en stor mängd bostäder som kan komma att försvåras av de begränsningar som dagens bullernormer utgör. Stadsbyggnadsnämnden har påbörjat ett projekt som syftar till att samordna det arbete som redan pågår på de tekniska förvaltningarna och att hitta nya förhållningssätt för att kunna bygga

bostäder i områden utsatta för industribuller. Projektet genomförs i samarbete med övriga tekniska förvaltningar och länsstyrelsen.

Exploateringsnämnden ska beakta effekter av ett förändrat klimat i sitt arbete. Arbetet sker bland annat genom följande aktiviteter:

- Delta i arbetet med att revidera stadens dagvattenstrategi.
- Ta tillvara kunskap och erfarenhet från arbetet med prövning av ny reglering av Mälaren i projekt Slussen där klimatiförändringar utreds och analyseras med hänsyn till vattennivåer i Mälaren och Saltsjön.
- I miljöprofilarbetet av Norra Djurgårdsstaden utreds och värderas klimatanpassning, vilket bland annat innebär utveckling av dagvattenstrategi, grönytefaktor och höjdsättning med avseende på havsvattennivåer.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Period
Andel uppfyllda indikatorer i miljöprogrammet. Avser de indikatorer där	Redovisas i verksamhetsberättelse 2013	Redovisas i verksamhetsberättelse 2013	100 %	2013
exploateringsnämnden har huvudansvaret för uppföljning av stadens miljöprogram. Uppfylls helt				

KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.4 Det byggs många bostäder i Stockholm

Uppfylls helt

Stockholm är på väg att bli en miljonstad. Den växande staden förutsätter fler bostäder. Därför byggs hyresrätter, bostadsrätter, studentbostäder, småhus och ägarlägenheter med målet 100 000 nya bostäder mellan år 2010 och 2030. Det motsvarar 5 000 nya bostäder varje år.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	---------------	--------	-------------	--------

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Antal färdigställda bostäder Kommentar: Enligt preliminära uppgifter för perioden januari-mars 2013.	793	3 750	3 750	3 750	Mars 2013
Antal markanvisade bostäder	3 401	4 000	4 000	4 000	Apr 2013
Antal påbörjade bostäder Kommentar: Enligt preliminära uppgifter för perioden januari-mars 2013.	1 288	4 500	4 500	4 500	Mars 2013
Antal påbörjade hyresrätter Kommentar: Enligt preliminära uppgifter för perioden januari-mars 2013.	474	1 500	1 500	1 500	Tertial 1 2013

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Nettotillskott av studentbostäder Uppfylls helt Kommentar: Enligt preliminära uppgifter för perioden januari-mars 2013. Kv. Nockteglet 6 lägenheter, kv. Svanholmen 70 lägenheter och kv. Tornluckan 19 lägenheter.	95	300	300	300	Mars 2013

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Besluta om markanvisning för ett projekt med upplåtelseformen ägarlägenheter	2013-01-01	2013-12-31	
 Exploateringsnämnden och stadsbyggnadsnämnden ska i samverkan med en byggherre initiera och skapa förutsättningar för ett byggprojekt med billiga bostäder som unga har råd att efterfråga.	2013-01-01	2013-12-31	
 Exploateringsnämnden ska tillsammans med stadsbyggnadsnämnden ta fram relevanta nyckeltal inom arbetet med att effektivisera stadsbyggnadsprocessen för att säkerställa att vidtagna åtgärder leder till en ökad effektivitet.	2013-01-01	2013-12-31	

NÄMNDMÅL:

Exploateringsnämnden förvaltar marken med fokus på långsiktig hållbarhet

 Uppfylls helt

Exploateringsnämnden ansvarar för att stadens mark utvecklas och förädlas så effektivt som möjligt. Nämnden upplåter drygt 12 000 fastigheter med

tomträtt. Nämnden arbetar aktivt med att få en god avkastning på markinnehavet.

Nämndens ansvar och medverkan vid framtagande av nya bostads- och arbetsplatsplaner samt ledning och samordning av projekten är viktig för genomförandet och för stadens ekonomiska åtaganden.

Lönsamheten i nämndens investeringsprojekt är avgörande då stadens finansiella resurser är begränsade. Genom att exploatera mark som inte är förenad med höga grundkostnader samt genom att öka exploateringsgraden kan lönsamheten i projekten öka. Försäljningsinkomster från framför allt exploateringsprojekten är en mycket viktig förutsättning för att realisera utbyggnaden av Stockholm.

Exploateringsnämnden har i uppdrag att inrätta naturreservaten Årtaskogen inklusive Årsta holmar, Älvsjöskogen och Kyrkhamn, i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och berörda stadsdelsnämnder. Förslag till reservatsbeslut för Årtaskogen och Årsta holmar planeras att redovisas under 2013. För Älvsjöskogen och Kyrkhamn har utredningsarbetet påbörjats.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Period
Andel bostadsrätter som markanvisats efter markanvisningstävling	Redovisas i verksamhetsberättelse 2013	Redovisas i verksamhetsberättelse 2013	25 %	2013
 Uppfylls helt				

NÄMNDMÅL:

I ett snabbt växande Stockholm ska exploateringsnämnden utveckla attraktiva stadsmiljöer

 Uppfylls helt

Översiktplan för Stockholms stad - Promenadstaden

De fyra centrala strategier i översiktsplanen för stadens utveckling är följande:

- Fortsätt att stärka centrala Stockholm
- Satsa på attraktiva tyngdpunkter
- Koppla samman stadens delar
- Främja en levande stadsmiljö i hela staden

En gemensam rullande produktionsplan för program och kommande projekt tas fram i samarbete mellan exploateringskontoret och

stadsbyggnadskontoret utifrån översiktsplanens strategier. Produktionsplanens tidshorisont sträcker sig över innevarande mandatperiod och in i nästa. Produktionsplaneringen gör stadens prioriteringar mer förutsägbara i det korta perspektivet och bidrar till att trygga bostadsförsörjningen i det långa perspektivet. Samarbetet med framförallt stadsbyggnadsnämnden och trafik- och renhållningsnämnden utvecklas kontinuerligt och den gemensamma produktionsplaneringen fortsätter i samverkan med kommunstyrelsen. Arbetet bedrivs under namnet Bostadspotential i Stockholm.

Markanvisa minst 4 000 lägenheter år 2013

Exploateringsnämnden planerar i arbetet med att uppnå Vision Stockholm 2030 för en långsiktig bostadsförsörjning med minst 100 000 nya bostäder, vilket innebär att exploateringsnämnden tillsammans med framför allt stadsbyggnadsnämnden ska skapa förutsättningar för 5 000 nya bostäder per år de kommande 20 åren. Utbyggnaden ska ske enligt de stadsutvecklingsstrategier som har fastställts i översiktsplanen.

Exploateringsnämnden planerar för en hög bostadsproduktion i ett stabilt tempo över konjunkturcyklerna. Cirka 70-80 % av den totala bostadsproduktionen i Stockholms stad sker på stadens mark. Kontoret bedömer att exploateringsnämndens mål för 2013 att besluta om markanvisningar omfattande 4 000 lägenheter kommer att uppnås.

Antalet markanvisade lägenheter till och med april uppgår till 3 401. Av de markanvisade lägenheterna uppgår antalet bostadsrätter till 892, hyresrätter till 587 och studentbostäder till 1 922. En redovisning av beslutade markanvisningar lämnas i bilaga 2:2.

Planera för 100 000 nya bostäder

Enligt preliminära uppgifter uppgår antalet påbörjade lägenheter under perioden januari-mars 2013 till 1 288, varav 474 avser hyresrätter. Under samma period uppgår antalet färdigställda lägenheter enligt preliminära uppgifter till 793. En sammanställning av antalet markanvisade, påbörjade och färdigställda lägenheter för perioden oktober 2010-april 2013 i relation till målet om 20 000 nya bostäder för mandatperioden lämnas i bilaga 2:1. Uppgifterna om påbörjade och färdigställda lägenheter efterrapporteras och avser perioden till och med mars 2013.

Under senaste tiden har signaler på marknaden indikerat en avmattning i konjunkturen och bostadsbyggande. Bakgrunden till avmattningen avseende bostadsbyggandet går tillbaka till bostadsköparnas efterfrågan och betalningsvilja. Läget på marknaden ger kontoret anledning att följa utvecklingen nära och aktivt.

Verksamhetsplanen innehåller en stor mängd bostadsprojekt som befinner sig i olika planerings- och genomförandefaser. I bilaga 1 lämnas en lägesredovisning över stadens stadsutvecklingsområden varav flertalet projekt ingår i Vision 2030. I bilaga 6 redovisas samtliga projekt.

Utbyggnad och planering av de stora stadsutvecklingsområdena pågår t.ex. Västra Kungsholmen, Hagastaden och Norra Djurgårdsstaden men också kompletteringar av Stockholms befintliga stadsmiljöer av olika slag.

Hela Stockholm ska vara attraktivt. Arbetet med att utveckla ytterstaden finns konkretiserat i Vision Järva 2030 och Vision Söderort 2030. Exploateringsnämnden deltar tillsammans med berörda nämnder och bolag i stadens arbete.

Under våren arrangeras temaveckor om Järva i Kulturhuset där aktuella byggprojekt i Järva visas av Stockholms stad, kommunala och privata fastighetsägare och andra organisationer med anknytning till området. Fokus från stadens sida är större aktuella nybyggnadsprojekt. Huvudarrangör för Järvaveckorna är Stockholms stad, exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret.

Kommunfullmäktige beslutade i oktober 2012 om reviderat inriktningsbeslut för Årstafältet. Projektet är ett stadsutvecklingsprojekt, en ny stadsdel med ca 4 000 bostäder och en omdanad park.

Arbetet med att förnya och utveckla de västra och norra delarna av Stockholm fortsätter bland annat genom att utveckla Kista till enligt framtidsbilden för Kista Science City. Vision Bällstaviken är ett samarbetsprojekt mellan Stockholm, Sundbyberg och Solna stad där projekten Ulvsunda industriområde, Annedal och norra Mariehäll ingår.

Studentbostäder

Exploateringsnämnden ska markanvisa minst 300 nya studentlägenheter per år. Till och med april har nämnden markanvisat 1 922 studentlägenheter, varav 350 studentlägenheter är tillfälliga.

Medel för ökad effektivitet i bostadsproduktionen

Kommunstyrelsen beslutade den 20 februari 2013 att anslå 2,2 mnkr till exploateringsnämnden för åtgärder som är avsedda att användas för att säkerställa att den höga ambitionen för bostadsbyggandet.

Tilldelade medel kommer att användas till följande:

- Exploateringsnämnden har i uppdrag tillsammans med stadsbyggnadsnämnden att vidta åtgärder för att effektivisera plan- och byggprocessen. För att kunna prioritera vilka åtgärder som ger

bäst utväxling ska en fördjupad analys göras av orsakerna till de långa ledtiderna mellan markanvisning och avslutat projekt.

- Under 2013 kommer en tjänst att inrättas vars arbetsuppgift i huvudsak kommer att vara att följa upp och analysera stadsutvecklingsprocessen och bostadsbyggandet i Stockholm. En förstudie kommer också att göras om behov av utvecklat systemstöd för att följa bostadsbyggandet i Stockholm.
- En utredning ska göras med hjälp av extern kompetens med anledning av nämndens uppdrag att redovisa relationen mellan investeringsmedel och förväntad bostadsproduktion.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Period
 Antal markanvisade studentbostäder	1 922	1 922	300	Tertial 1 2013

KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.5 Framkomligheten i regionen är hög

 Uppfylls helt

Staden ska samarbeta med resten av länets kommuner för att bygga bostäder, cykelstråk, kollektivtrafik, spår och vägar för den växande huvudstadsregionen.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Exploateringsnämnden ska vidta åtgärder för att fler cykelparkeringar tillskapas i Stockholm.	2013-01-01	2013-12-31	

NÄMNDMÅL:

Exploateringsnämnden ska medverka till att öka framkomligheten

 Uppfylls helt

Exploateringsnämnden ansvarar för trafikplaneringen i exploateringsprojekt. I större projekt medverkar nämnden även för kollektivtrafikplanering i samarbete med SL. Trafikplaneringen sker i samverkan med trafik- och renhållningsnämnden.

Staden kommer att satsa sammanlagt 1 mdkr fram till och med 2018 för att bygga ut infrastrukturen för cykling i Stockholm. Inom ramen för den s.k. cykelmiljarden planerar exploateringsnämnden åtgärder för 300 mnkr fram

till och med 2018. Vid nybyggnation planeras för ett ökat cyklande och behovet av cykelparkeringar beaktas. Exploateringsnämnden godkände i november 2012 projektdirektiv för utredning av infrastrukturåtgärder på cykelvägnätet. Direktivet avser trafikkontorets och exploateringskontorets fortsatta prioritering för utredning och genomförande av cykelinfrastrukturåtgärder i Stockholm.

Exploateringsnämnden är ansvarig för ombyggnaden av Slussen och den exploatering som sker i samband med detta. Kommunfullmäktige antog detaljplan för Slussen i december 2011. Detaljplan för ny bussterminal för Nacka- och Värmdöbussarna vid Slussen antogs av kommunfullmäktige i juni 2012. Stockholms stad har i december överklagat Mark- och miljödomstolens beslut om att upphäva detaljplanen för Slussen. Byggstart av förberedande arbeten är planerade till 2013. Trafikanläggningen beräknas kunna tas i drift 2020.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Exploateringsnämnden ska tillsammans med Stockholms Stads Parkerings AB, AB Storstockholms Lokaltrafik och berörda grannkommuner verka för fler infarts- och utfartsparkeringar.	2013-01-01	2013-12-31	

KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.6 Stockholmarna är nöjda med kultur- och idrottsmöjligheterna i Stockholm

 Uppfylls helt

Exploateringsnämnden ska tillsammans med övriga berörda nämnder säkerställa att stadens planering på ett tidigt stadium tillgodoser behoven av ytor för offentlig service i stadsutvecklingsområdena. Ett exempel på detta är när exploateringsnämnden och fastighetsnämnden tillsammans med kulturnämnden planerar för en kulturscen i en av de gamla gasklockorna i Hjorthagen.

Exploateringsnämnden, idrottsnämnden och fastighetsnämnden har ett kontinuerligt samarbete. I samband med stadsutvecklingsprojekt och andra projekt planerar exploateringsnämnden tillsammans med idrottsnämnden för behov av förstärkning av idrottsytor, idrottshallar och idrottsanläggningar.

KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

1.7 Stockholm upplevs som en trygg, säker och ren stad

 Uppfylls helt

Samtliga nämnder ska göra risk- och sårbarhetsanalyser i enlighet med stadens trygghets- och säkerhetsprogram. Syftet är att öka stadens möjligheter att klara extraordinära händelser så bra som möjligt samt att förebygga oönskade händelser.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Andel genomförda åtgärder inom ramen för RSA	Redovisas i verksamhetsberättelse 2013	Redovisas i verksamhetsberättelse 2013	100 %	100 %	2013
 Uppfylls helt					

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Genomföra minst en krisledningsövning på ledningsgruppsnivå.	2013-01-01	2013-12-31	

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Exploateringsnämnden ska genomföra informationsinsatser om stadens brottsförebyggande program för kontorets medarbetare.	2013-01-01	2013-12-31	

KF:S INRIKTNINGSMÅL 2:
2. Kvalitet och valfrihet utvecklas och förbättras

Stockholm ska vara en tillgänglig stad i världsklass. Stadens nämnder ska ta ansvar för och se tillgänglighetsfrågorna som en naturlig del av den dagliga verksamheten.

Som arbetsgivare ska staden vara ansvarstagande, med tydliga program för de som vill utvecklas. Stadens chefer och ledare har en central roll att i sitt ledarskap kommunicera, engagera och skapa förståelse hos alla medarbetare eftersom de har en betydelsefull del i att förverkliga visionen om ett Stockholm i världsklass.

KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
2.3 Stockholmarna upplever att de får god service och omsorg

 Uppfylls helt

I planering av nya stadsdelar och nya byggnader för offentlig service ska tillgänglighetsperspektivet beaktas.

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Exploateringsnämnden ska tillsammans med övriga berörda nämnder säkerställa att stadens planering på ett tidigt stadium tillgodoser behovet av boenden för personer med funktionsnedsättning.	2013-01-01	2013-12-31	
 Stadsdelsnämnderna, exploaterings- samt stadsbyggnadsnämnden ska i samråd med varandra i tidigt skede planera för omsorgslägenheter i stadsutvecklingsområden.	2013-01-01	2013-12-31	
 Nämnderna och stadens bolag ska beakta barnperspektivet och säkerställa barnens rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention	2013-01-01	2013-12-31	

Kommentar:

Exploateringskontoret deltar i den styrgrupp och den arbetsgrupp benämnd, "Staden i ögonhöjd" som har inrättats. Syftet med arbetsgruppen är att trygga barnperspektivet i stadens planering och skapa ett gemensamt synsätt kring dessa frågor.

NÄMNDMÅL:

Exploateringsnämnden ska medverka till utbyggnad av offentlig service

 Uppfylls helt

Medverka till offentlig service

Tillsammans med övriga berörda nämnder säkerställer exploateringsnämnden att stadens planering på ett tidigt stadium tillgodoser behoven av ytor för offentlig service i stadsutvecklingsområdena.

Exploateringskontoret har en dialog med stadsdelsförvaltningarna, utbildningsförvaltningen, socialförvaltningen och stadsledningskontoret om behovet av specialbostäder och verksamhetslokaler. Ett arbete har påbörjats för att tydliggöra och internt i staden kommunicera vilken instans/förvaltning i staden som ansvarar för vad i planeringen av ytor för offentlig service.

Verka för delaktighet för personer med funktionsnedsättning

Exploateringsnämndens projekt utgörs av investeringar dels i allmän platsmark, dels i blivande kvartersmark.

I samband med utbyggnaden av nya bostadsprojekt ansvarar nämnden för anläggandet av allmänna gator, torg och parker. Vid planering och upphandling av dessa arbeten säkerställs att "Stadens riktlinjer för att göra utemiljön tillgänglig för människor med funktionshinder" följs. Exploateringsnämnden ser också till i överenskommelse om exploatering att byggherren förbinder sig att inom den blivande kvartersmarken följa "Stadens riktlinjer för att göra utemiljön tillgänglig för människor med funktionshinder".

Stadens program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2011-2016 omfattar sju mål inom områdena fysisk respektive kommunikativ tillgänglighet, bemötande, utbildning, arbete, bostad och fritid.

Kontoret har i dialog med stadsbyggnads- och exploateringsnämndens handikappråd tagit fram aktiviteter 2013 som ska bidra till måluppfyllelse. Uppföljning av dessa aktiviteter lämnas i bilaga 3.

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Uppföljning av nämndens aktiviteter enligt Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2011-2016 görs i samband med tertialrapporter och bokslut	2013-01-01	2013-12-31	

Nämndens aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
----------------------	------------	-----------	-----------

Kommentar:

Uppföljning lämnas i bilaga 3.

KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

2.4 Stockholms stad är en attraktiv arbetsgivare med spännande och utmanande arbeten

 Uppfylls helt

Hur väl staden lyckas uppfylla verksamhetens mål är i hög grad beroende av kompetens och engagemang hos medarbetare och chefer. Det är därför av största vikt att staden är en arbetsgivare som erbjuder spännande och utmanande arbeten.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	---------------	--------	-------------	--------

Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi	Redovisas i verksamhetsberättelse 2013	Redovisas i verksamhetsberättelse 2013	3	5 100	2013
 Uppfylls helt					

Aktivt Medskapandeindex	Redovisas i verksamhetsberättelse 2013	Redovisas i verksamhetsberättelse 2013	85	80	2013
 Uppfylls helt					

Kommentar:

Årsmål 2013 har satts utifrån medarbetarundersökning 2012.

Andel medarbetare på deltid som erbjuds heltid	Redovisas i verksamhetsberättelse 2013	Redovisas i verksamhetsberättelse 2013	100 %	75 %	2013
 Uppfylls helt					

Kommentar:

Exploateringskontoret erbjuder alltid heltidsanställningar. Det är framför allt medarbetare som närmar sig pension som kan önska att gå ner i arbetstid.

Chefer och ledare ställer tydliga krav på sina medarbetare	Redovisas i verksamhetsberättelse 2013	Redovisas i verksamhetsberättelse 2013	70 %	80	2013
 Uppfylls helt					

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
------------------	------------------	---------------	--------	-------------	--------

Kommentar:

Årsmål satt utifrån medarbetarundersökning 2012.

Medarbetare vet vad som förväntas av dem i deras arbete.	Redovisas i verksamhetsberättelse 2013	Redovisas i verksamhetsberättelse 2013	91 %	92	2013
 Uppfylls helt					

Kommentar:

Årsmål satt utifrån medarbetarundersökning 2012.

 Sjukfrånvaro	1,9 %	1,5 %	1,5 %	4,4 %	Tertial 1 2013
--	-------	-------	-------	-------	----------------

Kommentar:

Utfallet för perioden mars 2012-februari 2013 uppgick till 1,9 %.

NÄMNDMÅL:

Exploateringsnämnden ska vara en välkänd och attraktiv arbetsgivare

 Uppfylls helt

För att hävda sig i bygg- och fastighetsbranschen så arbetar exploateringskontoret aktivt med att stärka sitt arbetsgivarvarumärke. Kontoret kommer att delta på arbetsmarknadsdagar vid tekniska högskolor. Avsikten är också att nå ut genom sociala medier, nätverkande i branschen, delta på branschmässor, annonsera i fackpress och ta emot studiebesök.

Antalet anställda framgår av nedanstående tabell.

Antal anställda	Tillsvidare *	Tidsbegränsade *	Antal i tjänst *
2009-03-31	133	8	129
2010-03-31	132	6	128
2011-03-31	134	6	128
2012-03-31	140	4	133
2013-03-31	164	4	156

* Uppgifterna avser antalet personer omräknat till heltid.

Exploateringskontorets mål är att personalomsättningen ligger på en planerad hanterbar nivå. Under den senaste tolv månaders perioden har antalet anställda ökat dels för att delvis ersätta konsulter med anställda på strategiskt viktiga funktioner, dels har andra funktioner inom kontoret förstärkts. Fortsatta rekryteringar är nödvändiga dels på grund av

kommande pensionsavgångar och dels då flera stora projekt går in i intensiva faser.

Den ledarutveckling som pågått under några år fortsätter. Kontoret satsar framför allt på de nyare cheferna som kommer erbjudas kompetensutveckling inom "hårdvara" såsom arbetsrätt, rekrytering och arbetsmiljö men även individuell utveckling för både nya och mer erfarna chefer planeras.

År	201203- 201302	2012	2011	2010	2009	2008	2007
Sjukfrånvaro %	1,9	1,7	2,5	1,6	1,8	2,1	2,8

Sjukfrånvaron har sedan inrättandet av exploateringskontoret 2005 varit låg. Sjukfrånvaron 2013 ska inte överstiga 1,5 % vilket är ett utmanade mål. Kontorets andel långtidssjuka har sjunkit den senaste 12-månadersperioden. Korttidsfrånvaron har ökat under den långa vintern. Kontoret samarbetar i hög grad med företagshälsovården och även med försäkringskassan för att underlätta återgång i arbetet.

KF:S INRIKTNINGSMÅL 3:
3. Stadens verksamheter är kostnadseffektiva

Stadens styrsystem ska underlätta budgethållning och främja effektivitet.

Arbetet ska fortgå med att minska stadens administration och lokalkostnader. En rad gemensamma stödfunktioner har införts så att stadens verksamheter kan vara kostnadseffektiva och fokusera på kärnprocesserna.

KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:
3.1 Budgeten är i balans

☒ Uppfylls helt

Nämnderna ska rymma sina verksamheter inom den budget som kommunfullmäktige har fastställt.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
☒ Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %	100 %	Tertial 1 2013
☒ Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	100 %	100 %	Tertial 1 2013
☐ Nämndens prognossäkerhet T2	Redovisas i verksamhetsberättelse 2013	Redovisas i verksamhetsberättelse 2013	+/- 1 %	+/- 1 %	2013
☒ Uppfylls helt					

NÄMNDMÅL:
Exploateringsnämnden ska förbättra säkerheten i de ekonomiska prognoserna

☒ Uppfylls helt

Arbetet med att förbättra exploateringsnämndens ekonomistyrning för investeringsprojekten fortsätter.

Ett systemstöd till den av kommunfullmäktige beslutade projektstyrningsmetoden för stadens stora investeringsprojekt har införts. En större utbildningsinsats i stadsledningskontorets regi, där flertalet av

exploateringskontorets projektledare m.fl. deltog, genomfördes under mars 2013. Arbetet med att implementera metoden och systemstödet kommer att fortsätta under 2013.

Nämndens indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	Period
Andel genomförandebeslut med positivt nuvärde	75 %	90 %	90 %	Tertial 1 2013
Kommentrar: Till och med mars har exploateringsnämnden beslutat om åtta genomförande-/reviderade genomförandebeslut. Sex av dessa visar en positiv lönsamhetskalkyl. De två projekt som visar en negativ lönsamhetskalkyl är Strandviolen 6 och Rinkebyterassen. Med beslut i indikatorn avses även beslut på delegation.				
Andel slutredovisade projekt med ekonomisk avvikelse på högst 5 % jämfört med genomförandebeslut	Redovisas i verksamhetsberättelse 2013	Redovisas i verksamhetsberättelse 2013	85 %	2013
Uppfylls helt				
Nämndens prognossäkerhet T2, investeringar	Redovisas i verksamhetsberättelse 2013	Redovisas i verksamhetsberättelse 2013	+/- 5 %	2013
Uppfylls helt				

NÄMNDMÅL:

Exploateringsnämnden ska förvalta marken med fokus på hög avkastning

Uppfylls helt

Exploateringsnämnden ansvarar för att stadens mark utvecklas och förädlas så effektivt som möjligt. Nämnden upplåter närmare 10 000 fastigheter med tomträtt inom staden och drygt 2 100 fastigheter upplåts med tomträtt i andra kommuner. Nämnden arbetar aktivt med att få en god avkastning på markinnehavet.

Uppföljning av driftbudget

Kommunstyrelsen har i februari 2013 i ärendet ”Avstämning av mål och budget 2012” beslutat om budgetjusteringar för exploateringsnämnden. Beslutade budgetjusteringar framgår av bilaga 5:4.

Exploateringsnämndens verksamhet ger ett överskott för staden. Prognosen för driftbudgeten redovisas netto enligt budget 2013. En samlad uppföljning av driftbudgeten redovisas i bilaga 5:1 och 5:2. De förändringar som skett jämfört med budget framgår av bilaga 5:3. Nedan redovisas driftbudgeten uppdelad i "Markförvaltning" och "Övrig verksamhet".

Markförvaltning

Markförvaltning tomträtter och mark inom kommungränsen mnkr	Budget 2013	Tertial- rapport 1 (T1)	Avvikelse Budget/ T1
Kostnader	31,7	31,4	0,3
Avskrivningar	202,0	202,0	0,0
Internräntor	983,0	983,0	0,0
Summa kostnader	1 216,7	1 216,4	0,3
Intäkter	2 325,0	2 325,0	0,0
Driftbudget – netto	1 108,3	1 108,6	0,3

Jämfört med 2012 har intäktskravet från markförvaltningen i budget 2013 ökat med ca 200 mnkr. Kontoret bedömer att det är osäkert om intäktskravet kan uppnås fullt ut. Prognosen för markförvaltningens intäkter redovisas dock enligt budget. En specifikation av de olika posterna i prognosen för tomträttsintäkterna lämnas i bilaga 5:2.

Prognosen för tomträttsintäkterna är något osäker. Till grund för prognosen ligger en bedömning av tillkommande avgälder för regleringar, nyupplåtelser och domar i avgäldsmål som även medför retroaktiva intäkter. Nyupplåtelser påverkas av förändringar inom investeringsverksamheten. Vilka domar som kommer att meddelas under året går inte att förutse fullt ut och en domstolsprocess kan drivas i flera instanser.

Markförvaltning utanför kommungränsen mnkr	Budget 2013	Tertial- rapport 1 (T1)	Avvikelse Budget/ T1
Kostnader	6,1	6,3	-0,2
Internräntor	2,0	2,0	0,0

Intäkter	8,3	8,5	0,2
Driftbudget – netto	0,2	0,2	0,0

Exploateringsnämnden ansvarar för den mark som staden ska avyttra utanför kommungränsen. I avvaktan på försäljning sköter fastighetsnämnden på exploateringsnämndens uppdrag förvaltningen av fastigheterna. De budgeterade kostnaderna och intäkterna avser denna förvaltning samt exploateringsnämndens ”indirekta” kostnader, dvs. personalkostnader, för försäljning av fastigheterna.

Därutöver tillkommer ”direkta försäljningsomkostnader” som avser kostnader för mäklare, värdering etc. Kostnaderna ska ses som en form av omslutningsförändring där kostnaderna avräknas mot realisationsvinsterna vid försäljning. Kontoret kommer i budgetuppföljningen under 2013 att redovisa dessa vartefter de uppstår. Hittills bokförda kostnader och intäkter uppgår till 0,2 mnkr.

Övrig verksamhet

Övrig verksamhet mnkr	Budget 2013	Tertial- rapport 1 (T1)	Avvikelse Budget/ T1
Kostnader	79,4	92,7	-13,3
Intäkter	93,7	106,7	13,0
Driftbudget – netto	14,3	14,0	-0,3

Med nämndens övriga verksamhet avses nämnd och förvaltningsledning, markavtal med Stockholms Hamn AB, färjetrafik till Hammarby Sjöstad, förvaltning av de byggnader som fastighetsnämnden sköter på exploateringsnämndens uppdrag i avvaktan på exploatering, geoarkiv och övriga kostnader för verksamheter som inte är direkt kopplade till markförvaltning.

Den förändring som redovisas i prognosen med ökade kostnader om 13 mnkr med motsvarande ökade intäkter om 13 mnkr avser förvaltning av byggnad i projektet Persikan. Denna förvaltning sköts av SL.

Investeringar

Investeringar Mnkr	Budget 2013	Tertial- rapport 1 (T1)	Avvikelse Budget/ T1
Utgifter	3 065,7	3 065,7	0,0
Inkomster	155,7	155,7	0,0

Netto	2 910,0	2 910,0	0,0
Exploateringsinkomster	120,0	70,0	-50,0
Netto inklusive exploateringsinkomster	2 790,0	2 840,0	-50,0

Kommunfullmäktige har i budget 2010 beslutat om en investeringsstrategi för att säkerställa en utbyggnad av staden i enlighet med Vision Stockholm 2030 och som anpassas till att stadens finansiella resurser är begränsade.

Exploateringsnämndens investeringsplan har en stark koppling till stadens investeringsstrategi:

- Exploateringsnämndens projekt har en god måluppfyllelse. Projekten avser till allra största del kommunfullmäktiges mål, ”Det ska byggas många bostäder i Stockholm” men nämndens projekt avser även flera andra av kommunfullmäktiges mål i hög utsträckning.
- Översiktsplanens stadsutvecklingsstrategier ska fungera som vägledning och styrande princip för hur staden ska utvecklas samt utgöra grund för prioriteringar av stadens investeringar. För exploateringsnämnden finns koppling för samtliga projekt till översiktsplanens stadsutvecklingsstrategier.
- Lönsamheten i exploateringarna är avgörande för hur många icke lönsamma projekt staden kommer att ha råd med då stadens finansiella resurser är begränsade. Exploateringsnämndens projekt är i huvudsak lönsamma. De undantag som finns är projekt med stora infrastrukturella utgifter som Hagastaden och Slussen.
- En gemensam rullande produktionsplan för program och kommande projekt tas fram i samarbete mellan exploateringskontoret, trafikkontoret och stadsbyggnadskontoret utifrån översiktsplanens strategier. Det behov av investeringsmedel som exploateringsnämnden prognostiserar för att kunna uppfylla målen utgår ifrån denna produktionsplan.

Verksamhetsplanen innehåller projekt, omfattande ca 40 000 lägenheter, med redan fattade genomförandebeslut. Därutöver finns en mängd projekt med utrednings- eller inriktningsbeslut, omfattande ca 47 000 lägenheter.

Investeringsplanen redovisas enligt budget 2013. Kontorets bedömning är att utgifterna för projekten kan inrymmas inom beslutad budget 2013. Jämfört med verksamhetsplan 2013 har ett antal förskjutningar inom projekten uppkommit. Detta medför att utgifterna för intunnlingen av Värtabanan och Norra länken i projekt Hagastaden, som inte ingår i budget 2013 eller i verksamhetsplan 2013, kan inrymmas inom nämndens budget 2013.

Mer information om förändringar i projekten inom investeringsplanen lämnas i bilaga 6. Bilaga 6 inleds med en sammanfattning över nämndens investeringsplan, i bilaga 6:2 redovisas varje projekt och i bilaga 6:3 kommenteras projekt större än 50 mnkr.

Exploateringsinkomster

Exploateringsinkomster, motsvarande bokförda värden, har införts som budgetbegrepp. Detta för att tydliggöra kopplingen till investeringsutgifterna och lönsamhetskravet.

Kontorets bedömning för år 2013 är att markförsäljningar i samband med exploatering kan uppgå till ca 690 mnkr, vilket är drygt 600 mnkr lägre än i verksamhetsplan 2013. Orsaken till förändringen är förskjutningar inom investeringsplanen vilket medför senareläggning av markförsäljningar till i huvudsak år 2014.

Hur stor andel av exploateringsinkomsterna som utgörs av bokförda värden, dvs. i huvudsak tidigare nedlagda investeringsutgifter, varierar stort från projekt till projekt. Kontoret bedömer att exploateringsinkomsterna 2013, dvs. det bokförda värdet av markförsäljningarna, bedöms uppgå till ca 70 mnkr, vilket är 50 mnkr lägre än i verksamhetsplan 2013.

Försäljningar av anläggningstillgångar

Försäljningsbetinget för exploateringsnämnden är satt till 200 mnkr för 2013. Betinget avser försäljningar av mark utanför kommungränsen och friköp av tomträttsmark.

Enligt stadens redovisningsprinciper ska inkomsterna vid försäljning av fastigheter normalt bokföras vid dagen för tillträdet.

Kontoret bedömer att försäljningar om ca 450 mnkr kan genomföras under 2013 under förutsättning att beslut hinner fattas och att tillträde hinner ske under 2013. Försäljningar av mark utanför kommungränsen svarar för ca 380 mnkr och friköp av tomträttsmark för ca 70 mnkr.

KF:S MÅL FÖR VERKSAMHETSOMRÅDET:

3.2 Alla verksamheter staden finansierar ska vara effektiva

 Uppfylls helt

Arbetet ska fortgå med att minska stadens administration och lokalkostnader. En rad gemensamma stödfunktioner har införts så att stadens verksamheter kan vara kostnadseffektiva och fokusera på kärnprocesserna.

Gemensamma lösningar för stadens administration har införts. Ytterligare gemensamma lösningar som samlat kan öka effektiviteten i staden ska prövas.

KF:s indikatorer	Periodens utfall	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
Administrationens andel av de totala kostnaderna Uppfylls helt	Redovisas i verksamhetsberättelse 2013	Redovisas i verksamhetsberättelse 2013	9,8 %	minska	2013
Antal tävlande i kvalitetsutmärkelsen	0	0	0	tas fram av nämnden	2013

KF:s aktiviteter	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
Arbeta för genomgripande regelförenklingar med målsättningen att öka stadens servicegrad.	2013-01-01	2013-12-31	
Finna interna samarbeten i staden som genererar effektiviseringar.	2013-01-01	2013-12-31	

NÄMNDMÅL:

Exploateringsnämnden ska agera med ett ekonomiskt ansvarstagande

Uppfylls helt

En snabbt växande stad ställer stora krav på en väl fungerande, samstämmig och tydlig kommunikation som sätter medborgaren i centrum. För att säkerställa detta har en ny kommunikationsavdelning etablerats på exploateringskontoret under 2012. Exploateringskontoret har ett övergripande ansvar för kommunikation kring stadsutvecklingsprojekt och ansvarar för att styra och samordna även stadsbyggnadskontorets och trafikkontorets medverkan i projekten. Det leder till ett samlat arbetssätt och ökad effektivitet. Under 2013 kommer kontoret att arbeta med att fastställa tydliga arbetsmodeller och rutiner för hur kommunikationen ska bedrivas i de större stadsutvecklingsprojekten. Rutinerna ligger även till grund för kommunikationsarbetet i de drygt 400 mindre projekten. Exploateringskontoret kommer under 2013 även att etablera arbetssätt för

omvärldsanalys och kontakter med media i syfte att medverka till en god medborgardialog samt öka det positiva genomslaget i media när det gäller stadsutveckling.

Arbetet med att effektivisera planprocessen pågår. Exploateringsnämnden fortsätter tillsammans med stadsbyggnadsnämnden att utveckla samarbetet för att effektivisera plan- och byggprocessen.

Arbetet med att utveckla ekonomistyrningen i exploateringsverksamheten och att implementera stadens projektstyrningsmetod för stora investeringsprojekt inklusive det verktyg för beslutsstöd som statsledningskontoret tagit fram under 2012 fortsätter.

Verksamhetsutveckling med hjälp av IT är ett allt viktigare område. Under 2013 kommer ett nytt avtalssystem för hantering av tomträtter och arrenden att tas i drift. Flera andra verksamhetsutvecklingsprojekt med hjälp av IT-stöd kommer att bedrivas under 2013 med syfte att öka effektivitet och måluppfyllelse.

Arbetet med att utveckla kontorets upphandling och avtalsuppföljning fortsätter.

Synpunkter och klagomål

Av diarietföringen av inkomna handlingar framgår om dessa innehåller klagomål eller synpunkter/förslag. Antalet handlingar under perioden januari-mars 2013 som registrerats som klagomål/protester uppgår till 17 och antalet handlingar som registrerats som synpunkter/förslag uppgår till 27. Motsvarande uppgifter för januari-mars 2012 visar att antalet handlingar som registrerats som klagomål/protester uppgick till 4 och antalet handlingar som registrerats som synpunkter/förslag uppgick till 42.

Den största andelen av klagomålen eller synpunkter/förslag berör enskilda exploateringsprojekt.

Bilagor

Bilaga 1 Vision 2030 och Stockholms stadsutvecklingsområden

Bilaga 2 Markanvisade, påbörjade och färdigställda lägenheter

Bilaga 3 Uppföljning av exploateringsnämndens mål, indikatorer och aktiviteter 2012 till "Program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2011-2016

Bilaga 4 Rapportering av miljöprogrammets delmål. Uppföljning av Stockholms miljöprogram 2012-2015

Bilaga 5:1 Uppföljning av budget

Bilaga 5:2 Uppföljning av driftbudget och verksamhet

Bilaga 5:3 Avvikelser mot nämndens driftbudget

Bilaga 5:4 Av KF/KS beslutade budgetjusteringar

Bilaga 6:1 Investeringsplan - sammanfattning

Bilaga 6:2 Investeringsplan - per projekt

Bilaga 6:3 Investeringsplan - kommentarer om "Stora projekt"

Bilaga 7 Återrapportering av projektet Norra Djurgårdsstaden utifrån byggande och uppföljning av miljöprogrammet.